

ภาพสร้างคนางค์ ๒๘ พร้อมตัวอย่าง ง่ายต่อการจดจำ

● นำเสนอเมื่อ 2 ส.ค. 2552

อธิบาย ภาพสุรางคณาঙ্ค์ ๒๘

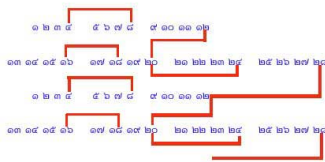
ภาพสุรางคณาঙ্ค์ ๒๘ เป็นภาพที่มีเค้ามาจาก ภาพกนกคติในคัมภีร์ภาพยศวาลาสินี และมาจากภาพทัศนศึกษา ในภาพยศวินและ และยังมีความเชื่อที่ว่า มาจาก ฉันทะอิวลาวิกฉันทะ ซึ่งมีที่มาจากคำบาลี ที่ขึ้นต้นด้วยบทว่า สุรางคณา สู่สภณดา ปรริโก

สมานลี ภวุนทโน สเวนโก รุดินทิวา

สุรางคณาঙ্ค์นี้ ในจินตคามณี เรียกว่า สุรางคณาเปปทุมฉันทะกอลอน ๔

ภาพสุรางคณาঙ্ค์ ๒๘ นี้ ในหนึ่งบท มี ๒ บาท บาทแรกมี ๓ วรรค บาทที่สอง มี ๔ วรรค วรรคหนึ่ง มี ๔ คำ รวมเป็น ๗ วรรค ถ้านับคำได้เป็น ๒๘ คำ ด้วยเหตุนี้ จึงเรียก ภาพสุรางคณาঙ্ค์ ๒๘

การสัมผัสต้น มีหลักดังนี้ สำลุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ และวรรคที่ ๕ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๕ สัมผัสกับคำที่ ๒ ของวรรคที่ ๔ ส่วนการสัมผัสระหว่างบทนั้น คือ คำสุดท้ายของบทแรกไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ในบทถัดไป และถ่วงไปอีกกับบทก็ตาม เพื่อหลักการสัมผัสอย่างนี้ไปจนจบเพื่อความตามต้องการ ดังแผนผังการสัมผัส ดังนี้

เพ็ดลิตเพลินใจไปกับธรรมชาติในป่า

ภาพสุรางคณาঙ্ค์ ๒๘

เดินลงพงไพร เยือกเย็นเป็นใจ ที่ใดเปรียบปาน
เสียงไก่ก้องป่า ชันลาวีนวนเสียงนกร้องชาน สำราญหัวใจ
เสียงเขียดเสียงกบ เสียงดังฟังครบ บรรจบขานไซ
นกยูงกระยาง เดินย่างไวไว ดูสวยสดใส ยวนใจผู้คน
เห็นกว้างย่างเดิน มองดูเพ็ดลิตเพลิน จำเรียกมด
กระแฉัดไม้ เสร็จโลกินผล ทุกตัวทุกตน บนต้นไม้งาม
เถาว์ร้อยพันต้น ใบไม้คลุมบน เยียวมากหลากหลาม
บางพุ่มคลุมปก ร่มกรุ่มร่ม ร่มแต่ดูสวยงาม ไปตามดงไพร
ยังมีน้ำตก ย้วยวนเย้านก เสียงดังหลังไหล
กระทบภูษา ไหลมาดูใจ ไม่เลือกหน้าใคร เย็นสุขทุกคน
เย็นน้ำสามเขา ไหลสู่ใจเรา เย็นทุกแห่งหน
จะอยู่ที่ไหน หัวใจสุขอัน ให้ทุกผู้คน สุขสันต์ทั่วกัน
น้ำตกไหลเย็น กระพือเห็นเห็น มองดูสุขสันต์
น้ำตกทบทิน ไม่สิ้นชีวิต เพราะสิ่งสร้างสรรค์ หินมันแข็งแรง
ส่วนคนเดินดิน ทำใจเหมือนหิน ออกทนเขมแข็ง
โลกธรรมกระทบ ละเอียดแสง จิตไม่แสดง ใดคืออารมณ์
โพธิ์เย็นเหมือนน้ำ ดินเปรียบเทียบความ ช่างงามเหมาะสม
ดินไม่หวั่นไหว น้ำไม่ชื่นชม กระพือเหมือนลม ผ่านมานานไป
ทั้งน้ำทั้งหิน ไม่มีวาคิน กระพือแล้วไหล
เปรียบดั่งอารมณ์ เหมาะสมภายใน ไหลมาแล้วไป ทำใจเป็นกลาง
คนเราเกิดมา ไม่เร็วก็ช้า ล่องมาลวง
ทั้งทรัพย์สินสมบัติ เซซัดหนทาง นอนตายกายห่าง ทุกวางทุกคน
จงดูโลกนี้ พิเคราะห์ให้ดี มีแต่ลับสน
กิลเลตต์ณา ชักพาฝูงชน ให้หลงลืมตน เกลือกกลั้วโลกีย์
เดินเที่ยวในป่า อารมย์ชมมา สุขชาติ
ลิมทุกขโคกเศร้า เคยราววราศี มาจบลงที่ กลางดงพงไพร
สุขสันต์หัวหน้า เมื่อได้ชมป่า จิตใจสดใส
เสียงนกร้องดัง ดังก้องพงไพร ส่งเสียงไกลไกล ใจใจเพ็ดลิตเพลิน

รมเย็นเห็นไม้ ทุกคนที่ใด เหมือนนกกะเหดิน
บินหากินไม่ กินได้เพลิน พบนางเดิน ไม่เก็บดอกไม้
เป็นสุขจริงจริง ทั้งชายและหญิง ยิ่งเดินเข้าไป
ชมธรรมชาติ สะอาดหมดภัย ทุกหนแห่งไหน ใจใจสุขเออ.

ขอบพระคุณท่าน อ.หยาดทวี... มอชมรมภาษาไทย ควราคำ ที่คนไทย ควรใส่ใจอนุรักษ์
(ควงหนู) ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐